

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY ZŠ VTÁČKOVCE

*”Škola je pre mňa hniezdo, kde
sa učím obklopený láskou a
priateľstvom”.*

Inovované učebné osnovy v Základnej škole Vtáčkovce vychádzajú zo vzdelávacích štandardov jednotlivých vzdelávacích oblastí štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP), ktoré sú zverejnené na webovej stránke Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky:

<https://www.minedu.sk/vzdelavacie-standardy-pre-1-stupen-zs/>

7 UMENIE A KULTÚRA

7.1 Hudobná výchova

PREDMET	Hudobná výchova			
VZDELÁVACIA OBLASŤ	Umenie a kultúra			
STUPEŇ VZDELÁVANIA	ISCED 1			
VYUČOVACÍ JAZYK	slovenský			
FORMA ŠTÚDIA	denná			
UČEBNÉ OSNOVY - ROČNÍK	prvý	druhý	tretí	štvrtý
ROZSAH VYUČOVANIA PREDMETU	1 VH týždenne 33 VH ročne	1 VH týždenne 33 VH ročne	1 VH týždenne 33 VH ročne	1 VH týždenne 33 VH ročne

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Hudobná výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre prvý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.

<https://www.minedu.sk/data/att/7492.pdf>

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Primárna hudobná edukácia predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie predprimárnej hudobnej výchovy. Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným, činnostným, kde sa na báze hudobných hrových činností žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdza sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie v oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na vrodené predpoklady detí ich spontánnosť, sklony k hravosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu a prostriedkom žiakovej hudobnej expsie, ktorá podporuje ich hudobnú sebarealizáciu v komplexe aktívnych aj receptívnych hudobných činností. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy kontaktu žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, obrazom, pohybom, hrou na elementárnych hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti tvoria základný prostriedok na rozvíjanie hudobných i kľúčových kompetencií žiakov. Hudobné činnosti nie sú izolované, ale v reálnej praktickej podobe sa vzájomne dopĺňajú, podporujú aj s inými mimohudobnými činnosťami a zmysluplne sa integrujú. Hudobný materiál a hudobné činnosti sú kľúčovým prostriedkom na osvojenie si hudobno-teoretických poznatkov. Tie si však žiaci osvojujú postupne a nadobudnuté vedomosti sú výsledkom aktívnych hudobných činností, z ktorých vyplývajú. Teoretické poznatky a vedomosti sú dôležité len do tej miery, do akej sú nevyhnutné pre aktívny hudobný prejav žiakov, chápanie základných zákonitostí hudby a prácu s hudobným materiálom.

CIELE PREDMETU

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,

- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,
- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Vo vyučovacom predmete Hudobná výchova rozvíjame tieto kľúčové kompetencie: **a)**

Sociálne komunikačné kompetencie

- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu, - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať.

b) Kompetencia učiť sa

- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok.

c) Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere.

d) Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

METÓDY A FORMY

Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobnopohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehĺbujeme počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rolí, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Učiteľ sa vo vyučovaní hudobnej výchovy usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

Metódy edukácie:

- ✓ sprostredkovania hudby a odovzdávania hudobných poznatkov učiteľom: *slovný výklad, rozhovor, demonštrácia hudobného materiálu,*
- ✓ metódy osvojovania hudby spoluprácou učiteľa a žiaka: metódy osvojovania – nácviku piesne: *imitačná metóda, imitačná metóda s grafickým názorom, metóda uvedomenej vokálnej intonácie a rytmizácie – nácvik piesne podľa nôt, metódy pedagogickej interpretácie hudobného diela, metódy osvojovania inštrumentálnych zručností, metódy osvojovania pohybových prvkov,*
- ✓ metódy *relatívne samostatného objavovania hudby, atď.*

Formy edukácie:

- ✓ skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- ✓ zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rolí; špecifické metódy: *intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a*

kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby,
informačnoreceptívna metóda, improvizácia.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

autor	učebnica/iný učebný zdroj
Lubica Kopinová, Terézia Ružičková, Viera Damboráková	Hudobná výchova pre 1. ročník ZŠ
Lubica Kopinová, Terézia Ružičková, Viera Damboráková	Metodická príručka k učebnici HUV
Prof. PhDr.Eva Langsteinová, CSc., Prof. Mgr. Belo Felix, PhD.	Hudobná výchova pre 2. ročník ZŠ
	Hudobná výchova pre 3. ročník ZŠ
	Hudobná výchova pre 4. ročník ZŠ
Prof. PhDr.Eva Langsteinová, CSc., Prof. Mgr. Belo Felix, PhD	Metodická príručka k učebnici HUV
	odborná literatúra o hudbe
	webové stránky

	materiálno-technické a didaktické prostriedky: klasický hudobný nástroj, súbor detských hudobných nástrojov, učebnice hudobnej výchovy, notový materiál, zrkové učebné pomôcky ako obrazy, grafické nákresy, nákresy s notovou osnovou, didaktická technika: kazetový magnetofón, CD prehrávač, DVD prehrávač, televízny prijímač, videorekordér, tabuľa, magnetická tabuľa s notovou osnovou
--	---

HODNOTENIE PREDMETU

Predmet Hudobná výchova sa hodnotí na základe *Metodických pokynov č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy*. Pri hodnotení sa postupuje aj podľa Vnútorného systému hodnotenia žiakov ZŠ Vtáčkovce, ktorý je prílohou k školskému vzdelávaciemu programu školy. Hodnotenie žiaka musí byť komplexné, založené na princípe individuálneho prístupu k osobnosti. Hodnotenie má motivačný charakter, preto využívame hlavne pozitívne hodnotenie - pochvala, povzbudenie. Zohľadňujú sa vekové a individuálne osobitosti žiaka s prihliadaním na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Charakter hudobnej výchovy vyžaduje hodnotiť postoj žiaka k hudbe, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho estetické úsudky, snahu vzdelávať sa v hudbe a zlepšovať svoje hudobné prejavy. Pri hodnotení neklásť hlavný dôraz na spevácke výkony, ale záujem o predmet.

Kritériá hodnotenia:

- ✓ záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie v rámci vzdelávacích úloh,
- ✓ schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch,
- ✓ schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov ,
- ✓ aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia,
- ✓ využitie speváckych, intonačných a sluchových zručností a návykov,
- ✓ tvorba jednoduchých rytmických sprievodov k piesňam na detských hudobných nástrojoch a hrou na tele.

Predmet Hudobná výchova sa v ZŠ Vtáčkovce hodnotí slovne.

Pri výbere formy slovného hodnotenia žiaka sa na vysvedčení uvádza štvorstupňové hodnotenie.

Žiak môže dosiahnuť:

- *veľmi dobré výsledky,*
- *dobré výsledky, - uspokojivé výsledky,*
- *neuspokojivé výsledky.*

Slovné hodnotenie výkonov žiakov v jednotlivých predmetoch a prevod percentuálneho hodnotenia:

100 – 80 % *veľmi dobré výsledky /VDV/*

79 – 55 % *dobré výsledky /DV/*

54 – 30 % *uspokojivé výsledky /UV/*

menej ako 29% *neuspokojivé výsledky /NV/*

HUDOBNÁ VÝCHOVA

1.ročník

ŠVP 1 hodín, spolu 1 VH týždenne/ 33 VH ročne

Vzdelávací štandard

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy</p> <p>vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť hlas na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa, ✓ rytmizovať reč, ✓ melodizovať reč 5.-3. a 5.-6.-5.-3. stupňom (so-mi; so-la-so-mi), ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, 	<p>Hlasová činnosť -12 VH vokálne činnosti v rámci rozsahu d1-h1, rytmizovanie reči: detské ľudové a autorské piesne, popevky, riekanky, rečňovanky, dialogické hry, hlasové a dychové cvičenia, hry s dychom a hlasom</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty,</p> <p>pomocné rytmické prostriedky (rytmické slabiky ta, ti-ti a ich kombinácie, ručné znaky na vyjadrenie rytmu)</p> <p>pomocné intonačné prostriedky: ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika</p> <p>Inštrumentálne činnosti – 6 VH správne použitie Orffových nástrojov (paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá, xylofón, zvonkohra, metalofón); hra na tele,</p>
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ sluchom rozlíšiť rozličné kvality zvuku a tónu, ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické 	<p>hra na objektoch, hra na zvukových hračkách a ďalších elementárnych nástrojoch</p> <p>2/4 a 3/4 takt, osminové a štvrt'ové rytmické hodnoty</p> <p>modely 5.-3. a 5.-6.-5.-3. (so-mi, so-la-somi) ostinátne rytmicko-melodické sprievody rytmická a melodická improvizácia</p> <p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie - 4 VH</p> <p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav žiaka, hudobný prejav triedy (skupiny)</p> <p>zvuk, tón: výška, sila, dĺžka, farba, tempo, metrum, dynamika, hry so zvukom;</p> <p>kontrasty: nízky – vysoký hlasný – tichý dlhý – krátky, rýchly – pomalý, metaforické vyjadrenie farby tónu: lesklý - temný, chladný – teplý, kovový – drevitý a pod.</p> <p>spev, sólo, zbor, hra na sólovom hudobnom nástroji, hra orchestra, husle, klavír</p>
---	---

<p>modely,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ uplatniť vhodný pohyb v hudobno–pohybových hrách so spevom, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobnovýrazové prostriedky, ✓ ovládať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, ✓ stvárniť riekanku či pieseň hudobno – dramatickými prostriedkami. ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy. 	<p>rytmické modely ta, ti-ti a kombinácie, melodické modely so-mi, la-so-mi</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti - 5 VH</p> <p>hudobno–pohybové hry so spevom, tanečná chôdza, tanečný beh, pochod, prísunový krok dopredu, dozadu a do strán,</p> <p>pohyb, gesto, mimika, tleskanie, plieskanie, dupanie</p> <p>pomocný prostriedok percepčných činností (počúvanie hudby)</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti – 4 VH</p> <p>príbehy, rozprávky, básne; integrácia s predmetom slovenský jazyk a literatúra</p> <p>Hudobno-vizuálna činnosti – 2 VH</p> <p>grafická notácia; grafická partitúra; integrácia s výtvarnou výchovou</p>
--	--

HUDOBNÁ VÝCHOVA 2.ročník

ŠVP 1 hodín, spolu 1 VH týždenne/ 33 VH ročne

Vzdelávací štandard

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none">✓ používať hlas vedome, so správnou hlasovou technikou na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa,✓ spievať relatívne čisto a rytmicky správne,✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku,✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov,✓ melodizovať reč 5.-3.; 5.-6.-5.-3. a 5.3.-1. stupňa (so-mi; la-somi; la-somi-do),✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch,	<p>Hlasová činnosť – 10 VH</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu c1-c2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, popevky, riekanky, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia</p> <p>taktovacie gestá 2/4 a 3/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pól'ová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, sa, tai-ti</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>Inštrumentálne činnosti – 6 VH</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa - nástup, odsadenie, adekvátne meniť tempo, dynamiku, 	<p>objekty, prírodniny, rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, pólová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti,</p> <p>so-mi, so-la-so-mi, so-mi-do, durový kvintakord</p> <p>inštrumentálny sprievod – jedným tónom, dvoma tónmi toniky a dominanty, jednoduché ostináto predohra, medzihra a dohra,</p> <p>improvizácia gestá učiteľa</p>
---	--

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ aktívne počúvať zvuky, piesne a hudobné skladby, ✓ určiť vlastnosti zvuku, charakter skladby, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať hudobno - vyjadrovacie prostriedky v kontrastoch, ✓ ✓ pri počúvaní identifikovať nástrojové 	<p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie – 7 VH</p> <p>zvuky okolia, objektov, vlastného tela; skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom,</p> <p>výrazné zvukové kontrasty, pohyb kantilény, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, harmónia, forma, agogické zmeny,</p>

<p>obsadenie hudobnej skladby,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozlíšiť niektoré hudobné nástroje v počúvaných skladbách, ✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme, ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, 	<p>jednohlas, dvojhlas, zbor,</p> <p>hudobná forma, malá piesňová forma</p>
---	---

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, 	<p>Hudobno-pohybové činnosti – 5 VH</p> <p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia</p> <p>pohyby v priestore (chôdza, pérovanie, poskoky, beh, cval, jednokročka, dvojkročka),</p> <p>pohyby na mieste (ohýbanie sa, vystieranie, výskok, drep, otočka, švihanie, hra na tele – tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie;</p> <p>orientácia v priestore (vpred, vzad, vpravo, vľavo, hore, dolu, v kruhu, v rade, v zástupe, jednotlivo, v dvojiciach, v skupine)</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a 	<p>Hudobno-dramatické činnosti – 2 VH</p> <p>nahrávky, piesne, príbehy, rozprávky, video,</p>

<p>melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, pohybom, dramatickými prostriedkami,</p> <p>✓ vytvoriť hudobno–dramatický celok,</p> <p>✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov,</p> <p>✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy,</p> <p>✓ interpretovať tú istú pieseň rôznymi výrazovými prostriedkami (spevácky, pohybom, hrou na hudobnom nástroji).</p>	<p>integrácia s rozličnými vyučovacími predmetmi,</p> <p>materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, riekanky, básne, rozprávky, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scény</p> <p>Hudobno-vizuálna činnosti – 3 VH</p> <p>notový zápis tónov c1-a1</p>
--	---

HUDOBNÁ VÝCHOVA 3.ročník

ŠVP 1 hodín, spolu 1 VH týždenne/ 33 VH ročne

Vzdelávací štandard

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none">✓ používať hlas vedome na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa (rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada), prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku,✓ spievať čisto a rytmicky správne,✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá (taktovacie schémy), nástup a odsadenie,✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov,✓ hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu,✓ tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam,✓ spievať melodické modely (so-mi; laso-mi; la-so-mi-do, príp. do'-la-so-mido),	<p>Hlasové činnosti – 11 VH</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2, detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebné hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči, ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu,</p> <p>taktovacie gestá 2/4,3/4,4/4 taktu, gestá pre zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie,</p> <p>rytmické modely</p> <p>melodické modely</p>

<ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, ✓ hrať na tele, ✓ hrať na objektoch, ✓ vytvoriť elementárne hudobné nástroje, ✓ hrať rytmické modely, ✓ hrať melodické modely podľa zápisu, ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod, ✓ inštrumentálne improvizovať, ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne 	<p>Inštrumentálne činnosti – 3 VH</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele,</p> <p>okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené elementárne hudobné nástroje</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, polová, šesťnástinová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „pauza“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri</p> <p>melodické modely so-mi; la-so-mi; la-somi-do, príp. do'-la-so-mi-do</p> <p>inštrumentálny sprievod, ostináto, tóny 1. a 5. stupňa (tonika, dominanta), voľný zvukomalebný sprievod predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>dirigentské a individuálne gestá učiteľa</p>
---	---

<p>meniť tempo, dynamiku.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné prejavy, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam, ✓ identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky, ✓ identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby, ✓ rozpoznať jednohlas, dvojhlas, ✓ rozpoznať totožné a kontrastné prvky v 	<p>Percepčné činnosti – aktívne počúvanie – 5 VH</p> <p>Skladby slovenských a svetových skladateľov; piesne, spev a interpretácia učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav</p> <p>triedy (skupiny), hry so zvukom</p> <p>funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma melódia stúpajúca, klesajúca; tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, decrescendo; forma – kontrastné časti</p> <p>nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje (husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie)</p> <p>jednohlas, dvojhlas, zbor</p> <p>hudobná forma, malá a veľká piesňová</p>
--	--

<p>hudobnej forme,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely, ✓ vyjadriť pocity z počúvanej hudby pohybom a inými umeleckými prostriedkami, ✓ adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo, ✓ pohybom adekvátne vyjadriť hudobno-výrazové prostriedky, ✓ realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách, <ul style="list-style-type: none"> ✓ vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku, ✓ vytvoriť hudobno-dramatický celok, <ul style="list-style-type: none"> ✓ realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov, ✓ vizuálne zobrazit' zvukové vnemy, ✓ vytvoriť (zapišu), prečítať a realizovať (hlasom, alebo hrou na nástroji) notový zápis. 	<p>forma</p> <p>Hudobno-pohybové činnosti – 9 VH</p> <p>pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše,</p> <p>valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti – 2 VH</p> <p>vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou (kostýmy, rekvizity, kulisy, farby), integrácia so slovenským jazykom a literatúrou (rozprávky, príbehy, básne), integrácia s telesnou výchovou (základné pohybové schémy), integrácia s inými predmetmi tvorivá dramatika</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti – 3 VH</p> <p>grafická partitúra</p> <p>notový zápis tónov c1-c2</p>
--	--

ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Prierezová téma	Ciele
Environmentálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ posilňovať postoj k zdravému životnému štýlu, ✓ pochopiť potrebu ochrany životného prostredia vo svojom okolí a zároveň v celom svete, ✓ vytvárať u žiakov kladný vzťah ku zvieratám, k chráneným rastlinám,
Mediálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zvládnuť vyhľadať a vedieť sa orientovať v informáciách v PC, na internete, ✓ rozlišovať hudbu v médiách, ✓ roztriediť a použiť podstatné informácie z rôznych internetových zdrojov, ✓ rozlíšiť negatívne a pozitívne vplyvy médií,
Osobnostný a sociálny rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju osobnosť – akceptovať seba samého, ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v spoločenskej skupine, v triede, ✓ rešpektovať autorské práva, ✓ pomôcť žiakovi zdokonaľovať komunikačné zručnosti, ✓ pochopiť, že k právu patrí aj povinnosť, ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v spoločenskej skupine, v triede, družstve,
Ochrana života a zdravia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, ✓ bezpečnosť pri tancoch – boj proti obezite, ✓ vymenovať zdravé a nezdravé jedlá – boj proti obezite, ✓ utvrdzovať povedomie žiakov o základnej hygiene tela, ✓ dodržiavať správnu životosprávu - boj proti obezite, ✓ viesť k pravidlám primeraného obliekania,

Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vychovávať žiakov, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry, zvyky a tradície, ✓ podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi žiakmi, ✓ rozvíjať schopnosť porozumieť neverbálnej komunikácii, ✓ podporovať sebavedomie žiakov a schopnosť uplatniť sa vo vlastnej skupine vyvážené so schopnosťami s deťmi z iných skupín,
Regionálna výchova a ľudová kultúra	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, k prírode, ✓ rozvíjať cit k tradičnému regionálnemu tancu a hudbe, ✓ poznať tradičné rómske tance a hudba,
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ formuje si postoje k slušnému správaniu sa, ✓ chápe význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáhajú rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné zručnosti, ✓ vie vyznať lásku k mamke a ockovi, ✓ tvorí si pozitívny postoj k funkčnej rodine a rodičovstvu, ✓ uvedomuje si význam kladných vzťahov medzi súrodencami, spolužiakmi, učiteľmi – empatiu,
Dopravná výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ chápe funkciám dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými predpismi cez piesne s dopravnou tematikou

Finančná gramotnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vychovávať žiakov k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami na HUV, ✓ viesť žiakov k hodnotovej orientácii peňazí, ✓ potešiť piesňou a nie peniazmi,
----------------------------	---

7 UMENIE A KULTÚRA

7.2 Výtvarná výchova

PREDMET	Výtvarná výchova			
VZDELÁVACIA OBLASŤ	Umenie a kultúra			
STUPEŇ VZDELÁVANIA	ISCED 1			
VYUČOVACÍ JAZYK	slovenský			
FORMA ŠTÚDIA	denná			
UČEBNÉ OSNOVY - ROČNÍK	prvý	druhý	tretí	štvrtý
ROZSAH VYUČOVANIA PREDMETU	2 VH týždenne 66 VH ročne	2 VH týždenne 66 VH ročne	1 VH týždenne 33 VH ročne	1 VH týždenne 33 VH ročne

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Výtvarná výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre prvý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.

<https://www.minedu.sk/data/att/7491.pdf>

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hrovou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení /*kresby, maľby, plastiky*/. Formou výtvarných činností /*kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania*/ sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Aktívnu prácu s materiálom a nástrojmi nie je možné nahradiť formou pracovných zošitov – všetky ostatné didaktické formy, ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a pod. sú len doplnkovými aktivitami /v

rámci motivácie alebo následných ukážok/. Výtvarná výchova zahŕňa aj prácu s vizuálnymi prostriedkami prostredníctvom počítača. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie jeho predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti */ovládanie nástrojov a techník/* sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s pracovným vyučovaním */zručnosti v ovládaní nástrojov a v spracovaní materiálov/*, s hudobnou výchovou */tvorivé reagovanie na zvukové podnety/*, prírodovedou a vlastivedou */reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod./*, s IKT, s matematikou */porovnávanie, mierka, počet a pod./* s geometriou */tvar/*. Niektoré témy je možné, podľa uváženia učiteľa prepájať s témami týchto predmetov.

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

HLAVNÝ CIEĽ PREDMETU

Žiaci v nadväznosti na detský výtvarný prejav rozvíjajú vizuálnu kultúru na úrovni poznania i vyjadrovania.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti,
- spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,
- osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi, □ poznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú,
- osvojujú si základné kultúrne postoje.

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Vo vyučovacom predmete výtvarná výchova rozvíjame nasledujúce kľúčové kompetencie:

a) Sociálne komunikačné kompetencie

- uplatnenie ústretovej komunikácie pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi a učiteľom,
- porozumenie rôznym typom používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie.

b) Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používanie základného matematického myslenia na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používanie matematických modelov logického a priestorového myslenia, -
rozvoj tvorivosti prostredníctvom riešenia problémových úloh.

c) Kompetencia učiť sa učiť sa

- uvedomovanie si významu vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,
- vedieť zhodnotiť získané informácie, spracovať ich a využiť v rôznych činnostiach. **d)**

Kompetencia riešiť problémy

- hľadanie a využívanie rôznych informácií pri riešení problémov, využívanie viacerých možností riešenia problémov a overovanie ich správnosti.

e) Osobné, sociálne a občianske kompetencie

- základy k smerovaniu pozitívneho sebaobrazu a sebadôvere,
- odhad silných a slabých stránok ako rozvojových možností,
- dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- osvojenie si základov pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- význam dobrých medziľudských vzťahov formovaných pozitívnou sociálno-emočnou klímou v triede.

f) Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- rešpektovanie kultúrno-historického dedičstva a ľudových tradícií,

- tolerovanie vkusu iných ľudí a dokázať primerane veku vyjadriť svoj názor a vkusný postoj – ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka - bežné pravidlá spoločenského kontaktu/etiketu/,
- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

g) *Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií*

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- získavanie základov algoritmického myslenia - chápanie rozdielu medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie používať rôzne výučbové programy,

h) *Kompetencie k finančnej gramotnosti*

- pozná výzor euromincí a bankoviek, rozlišuje ich podľa veľkosti a tvarov a vyobrazenia na nich ako podnety rôznych oblastí poznávania sveta.

METÓDY A FORMY

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy na 1. stupni odporúčame v edukačnom procese použitie konkrétne týchto metód:

- ✓ *reproduktívne metódy*, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne,
- ✓ *heurestické metódy*,

- ✓ *výskumné metódy,*
- ✓ *analytické metódy,*
- ✓ *syntetické metódy,*
- ✓ *metódy slovné* (metódy hovoreného slova, monológ, dialóg),
- ✓ *metódy názorné* (používanie ilustrácií, náčrtov, demonštrácia, modelovanie),
- ✓ *praktické metódy* (maľovanie, kreslenie, tupovanie, modelovanie, strihanie, trhanie, lepenie a iné...)

V širšom zmysle slova ako didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy môžeme použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, exkurziu, vyučovaciu hodinu v počítačovej učebni. V užšom slova zmysle najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. Ale aj samostatnú prácu, pri ktorej sa žiaci spoliehajú len na svoje zručnosti a schopnosti, tvorivosť. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Výtvarná výchova pre 1. ročník ZŠ, prof. akad. mal. Ladislav Čarný, a i ., odborné publikácie k daným témam
encyklopédie
webové stránky
edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy, výukové programy v ZŠ Vtáčkovce, prezentácie v Power Pointe, internet
materiálno-technické a didaktické prostriedky

pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám obrázkový a fotografický materiál, ilustrácie z rozprávkových kníh, ukážky výtvarných diel detských ilustrátorov, školská knižnica

HODNOTENIE PREDMETU

Predmet Výtvarná výchova sa hodnotí v súlade s *Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy*. Pri hodnotení sa postupuje aj podľa Vnútorného systému hodnotenia žiakov ZŠ Vtáčkovce, ktorý je prílohou k školskému vzdelávaciemu programu školy. Hodnotenie žiakov v priebežnom aj celkovom hodnotení je slovné. Hodnotenie má motivačný charakter, preto využívame hlavne pozitívne hodnotenie - *pochvala, povzbudenie, pohladenie*. Zohľadňujú sa vekové a individuálne osobitosti žiaka s prihliadaním na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť. Žiaci by mali tiež mať priestor na sebahodnotenie, i vyjadrenie ako sa cítili, ako sa im hodina páčila, v čom by privítali zmenu.

V 1. – 4. ročníku sa predmet Výtvarná výchova hodnotí slovné.

Pri výbere formy slovného hodnotenia žiaka sa na vysvedčení uvádza štvorstupňové hodnotenie.

Žiak môže dosiahnuť:

- *veľmi dobré výsledky,*
- *dobré výsledky, - uspokojivé výsledky,*
- *neuspokojivé výsledky.*

Slovné hodnotenie výkonov žiakov v jednotlivých predmetoch a prevod percentuálneho hodnotenia:

100 – 80 %	<i>veľmi dobré výsledky /VDV/</i>
79 – 55 %	<i>dobré výsledky /DV/</i>
54 – 30 %	<i>uspokojivé výsledky /UV/</i>
menej ako 29%	<i>neuspokojivé výsledky /NV/</i>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.ročník

ŠVP 2 hodín, spolu 2 VH týždenne/ 66 VH ročne

Vzdelávací štandard

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – 24 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy</p> <p>vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ tvoriť škvrny,✓ rozlíšiť v škvrne významovo čitateľný tvar,✓ vyhľadať v textúre čiar tvary podľa svojich predstáv,✓ pomenovať objavené tvary,✓ pomenovať tóny základných farieb,✓ rozlíšiť svetlé a tmavé farebné tóny,✓ rozlíšiť priamku od krivky,	<p>škvrna (vytvorená napr. odtláčaním farby (dekalk), rozlievaním, zapúšťaním do mokrého podkladu, rozfúkavaním) – náhodný tvar, jeho dopĺňanie na významový, zobrazujúci tvar (podľa predstavivosti žiaka) náhodné čiary alebo tvary (dokresľovanie alebo domaľovanie škvrny, odtlačku farby, čarbanice, pokrčeného papiera – krkváže a pod.)</p> <p>obrys (výtvarné zobrazenie obrysov tvarov predmetov, figúr) základné tóny farieb, druhotné (vymiešané) tóny, teplé a studené farby</p>

Rozvoj fantázie a synestetické podnety – 8 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne zobrazit' svoje predstavy a fantáziu na zadanú tému, ✓ nakresliť predmety na základe hmatového vnemu, ✓ pomenovať charakter rôznych povrchov podľa hmatového vnemu, 	<p>fantazijné kreslenie fantazijné maľovanie fantazijné modelovanie tvar a hmat (napr. ohmatávanie tvarov predmetov skrytých pod dekou, alebo kreslenie so zaviazanými očami) povrch predmetu</p>
--	--

Podnety moderného výtvarného umenia – 8 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť rôzne kresliarske (maliarske) nástroje, ✓ vyjadriť výtvarné stopy (nástroja, materiálu, gesta) prostredníctvom hravej akcie, ✓ vytvoriť objekt zo zvolených materiálov, 	<p>frkanie, liatie, odtlačanie, kvapkanie, roztieranie, rozfúkavanie... farebnej hmoty stopa kresliaceho (maliarskeho) nástroja (využitie vlastností rôznych nástrojov) stopa gesta (rôzne druhy stôp/čiar/ťahov) odpadový materiál objekt ukážky: akčná maľba</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia – 4 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ namaľovať svoju predstavu inšpirovanú pravekým umením, 	<p>praveké jaskynné maľby (motívy) materiál, nástroje, podklad v tvorbe pravekých ľudí hra na pravekého umelca - tvorba artefaktu limitovaného motívom a technikou</p>

Škola v galérii – 4 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ výtvarne vyjadriť rôzne výrazy tváre,	výraz portréту (maľba, socha, fotografia) – v priestoroch galérie, alternatívne vo virtuálnej galérii na internete akčné napodobnenie výrazu portréту (grimasa, performancia ...) výtvarná interpretácia výrazu (kresba, maľba ...)
---	---

Podnety architektúry – 6 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zobrazit' architektúru podľa vlastnej fantázie, ✓ porozprávať o zobrazenej architektúre,	rozprávková architektúra (maľba, kresba, modelovanie, objekt – skladanie, lepenie, strihanie...) fantastické motívy v architektúre
	architektúra v rozprávkach (animácie, ilustrácie, filmy)

Podnety fotografie – 4 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ doplniť fotografický podklad podľa vlastnej fantázie,	fotografia (napríklad z časopisu) jej zásah do kompozície fotografie, doplnenie, prekreslenie, premaľovanie, kolorovanie, dokonponovanie

Podnety videa a filmu – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ porozprávať o akcii v uvedenej ukážke filmu, ✓ výtvarne interpretovať vybranú akciu z filmovej ukážky,	krátka ukážka z vybraného filmu, (groteska) pohyblivý obraz – akcia vo filme (videu) výtvarné spracovanie akcie/pohybu

Podnety dizajnu a remesiel – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ nakresliť dizajn podľa svojej fantázie, ✓ porozprávať o nakreslenom, 	<p>nezvyčajný, fantastický nábytok, alebo nábytok s nezvyčajnými funkciami (napr. hojdanie, skákanie, kotúľanie, preklápanie, skladanie a rozkladanie – aplikované na typ stoličky, postele, skrine, lampy a pod.) alt. nezvyčajný odevný doplnok alt. fantastický stroj</p>
---	--

Podnety poznávania sveta – 4 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne reagovať na písmená abecedy. 	<p>oživené písmená tvary písmen (tlačených, písaných, veľkých, malých) figuratívna kompozícia z tvarov písmen</p>

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 2.ročník

ŠVP 2 hodín, spolu 2 VH týždenne/ 66 VH ročne

Vzdelávací štandard

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – 24 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
--------------------------	--------------------------

<p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy</p> <p>vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ použiť rôzne kresliace nástroje, ✓ kresliť čiarami s rôznym charakterom, ✓ vyjadriť základný farebný tón predmetu, ✓ vyjadriť približný obrysový tvar predmetu, ✓ usporiadať tvary symetricky alebo asymetricky, 	<p><i>lína /rôzne typy čiar/</i></p> <p><i>výrazový charakter línie /využitý pri tematickom kreslení/</i></p> <p><i>kresliace nástroje a pomôcky /voľnou rukou, pravítkom, kružidlom, náhodne/</i></p> <p><i>lokálny farebný tón /mal'ba, alt. kolorovaná kresba jednotlivých predmetov, farba podľa videnej skutočnosti/</i></p> <p><i>obrysový tvar predmetu symetria a asymetria jednoduchých tvarov /osová, stredová symetria/</i></p>
---	--

Rozvoj fantázie a synestetické podnety – 8 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ v kresbe vyjadriť rôzne hudobné rytmy, 	<p><i>rytmy v hudobnej skladbe /ukážky/ rytmy v kresbe, mal'be</i></p> <p><i>rytmy v prírode kresba námetu podľa fantázie /alternatívne fantastická téma, hudobníci, tanečníci, počutá hudba, abstraktné zobrazenie rytmov .../ pozn. možno nadviazať – spojiť s témou výtvarné vyjadrovacie prostriedky</i></p>

Podnety moderného výtvarného umenia – 8 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť objekt <i>/výtvarnú realizáciu/</i> v krajine, ✓ vytvoriť objekt <i>/asambláž/</i> zbieraním, ukladaním, vrstvením, lepením z rôznych prírodných materiálov podľa vlastnej fantázie, 	<p><i>land art prírodná/mestská krajina</i></p> <p><i>prírodné materiály/umelé materiály surrealizmus fantastický</i></p> <p><i>portrét asambláž</i></p> <p><i>ukážky: umenie land artu</i></p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia – 4 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

✓ vytvoriť vlastnú verziu obrázkového písma,	umenie Egypta / <i>pyramídy, hieroglyfy ...</i> / rôzne typy písma – história vývoja písma <i>/obrázkové – hláskové/</i> výtvarná interpretácia obrázkového písma, význam a obraz
--	---

Škola v galérii – 4 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ napodobniť sochy postojom, výrazom alebo performanciou / <i>akciou</i> /	živá socha / <i>ukážky</i> / sochy v galérii / <i>alt. virtuálnej galérii</i> / sochy v kostole sochy na verejnom priestranstve výtvarná interpretácia sochy v inom médiu / <i>mal'ba, koláž, performance</i> / alebo v inej technike / <i>napr. modelovanie z plastelíny...</i> /

Podnety architektúry – 6 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ skonštruovať architektonický tvar / <i>prvok</i> / zo stavebnice,	architektonické prvky / <i>oblúk, preklad, stena, strop, brána, schody ...</i> / architektúra ako skladačka / <i>skladanie – stavba z kociek, lega, škatuliek, kartónu ...</i> / spájanie / <i>alt.: zárezmi, spinkami, lepiacou páskou, lepidlom, viazaním ...</i> / alt. modelovanie architektonického prvku z modelovacej hmoty

Podnety fotografie – 6 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ zostaviť koláž z častí rôznych fotografií, 	<p>rôzne žánre fotografie /z časopisov/ – portrét, krajina, architektúra, mikro/makrofotografia, reportáž ...</p> <p>koláž, montáž</p> <p>strihanie a spájanie častí fotografií do nových kompozičných súvislostí kompozícia z rôznych žánrov a rôzneho tvaroslovia.</p>
--	--

Podnety videa a filmu – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne interpretovať filmovú postavu v novej dramatickej situácii podľa vlastnej fantázie, ✓ navrhnuť kostým pre filmovú postavu, 	<p>filmová postava v kreslenom, animovanom alebo hranom filme filmový kostým, výzor postavy filmová postava v dramatickej akcii.</p>

Elektronické médiá – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ napísať malé písmená, veľké písmená a čísla v textovom programe, ✓ napísať slová s diakritikou v textovom programe, ✓ zmeniť písmo, rez písma, farbu písma, píšu krátke vety v textovom programe, 	<p>používanie klávesnice, vyhľadávanie písmen, malé a veľké písmená, čísla, používanie klávesu Shift, písanie diakritiky, zmena písma a rezu písma, zmena veľkosti písma, krátke texty</p>

Podnety dizajnu a remesiel – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť hračku podľa vlastnej fantázie, ✓ vytvoriť jednoduchú pokrývku hlavy podľa vlastnej fantázie, 	<p>hračky rôzneho druhu chlapčenské a dievčenské hračky mechanické a statické hračky /funkcie, materiál, farby, tvary .../ klobučnícke remeslo pokrývka hlavy – klobúky, čiapky, šatky, kukly, kapucne, koruny</p>

Podnety poznávania sveta – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard

<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť objekt /<i>alt. asambláž alebo obraz</i>/ z prírodnín nájdených v okolítej prírode, ✓ interpretovať prírodné tvary. 	<p>prírodoveda – prírodniny a prírodné materiály /<i>listy, kôra, kamene, semená, plody ...</i>/ pozn. možno nadviazať – spojiť s témou podnety výtvarného umenia – land-art</p>
---	--

VÝTVARNÁ VÝCHOVA 3.ročník

ŠVP 1 hodina, spolu 1 VH týždenne/ 33 VH ročne

Vzdelávací štandard

Výtvarné vyjadrovacie prostriedky – 5 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy</p> <p>vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">✓ použiť v maľbe zosvetlenie a stmavenie farieb,✓ vytvoriť figuratívnu kresbu z geometrických tvarov (alt. objekt zo stereometrických tvarov),	<p>farba – zosvetľovanie a stmavovanie farieb, farebný valér</p> <p>svetlostná škála jednotlivých farieb tóny sivej farby daný motív vo svetlých a v tmavých farbách plošné geometrické tvary a stereometrické</p> <p>telesá</p> <p>spájanie geometrických tvarov do kompozície podľa predstavy skladanie, lepenie, strihanie, spájanie, komponovanie</p>

Rozvoj fantázie a synestetické podnety – 3 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ farbami a tvarmi vyjadriť svoje vnemy z rôznych vôní,✓ pomenovať namaľované,	<p>vône a pachy príjemné a nepríjemné</p> <p>prírodné a umelé vône, parfumy asociácie farby, tvaru – vône, chute</p> <p>porovnávanie pocitov, ich výtvarná interpretácia</p>

Podnety moderného výtvarného umenia – 3 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vytvoriť tvar paketážou✓ opísať vybrané dielo z umenia paketáže,	<p>ukážky: umenie paketáže (obalovanie tvaru), presáže (stláčanie a lisovanie tvarov) a akumulácie (hromadenie tvarov) baliace materiály; balenie, lepenie, viazanie skrytý tvar.</p>

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia – 3 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ výtvarne interpretovať artefakt antického umenia,	antické umenie (sochárstvo, architektúra, keramika, odev, predmety) príbehy na keramických vázach, mýty.

Škola v galérii – 3 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ výtvarne parafrázovať osobu (udalosť) na základe videného výtvarného diela,	predmoderné (historické) a moderné obrazy zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty ikonografia najznámejších patrónov, osobností príbehy osobností z obrazov.

Podnety architektúry – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ popísať rôzne stavby (podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok), ✓ výtvarne interpretovať vybrané architektúry s rôznym výrazom,	výraz architektúry (napr. podľa slohu: funkcionalistickej, secesnej, barokovej, klasicistickej, rokokovej gotickej, postmodernej ...; podľa funkcie: sakrálnej, pomníkovej, civilnej ...; podľa materiálu:
	drevenej, tehlovej, sklobetónovej ...) porovnanie rôznych typov výrazu, ich subjektívneho pôsobenia architektúra v prírodnom a mestskom prostredí

Podnety fotografie – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

✓ doplniť chýbajúce časti fotografie kresbou (alt. maľbou, reliéfom, kolážou)	maľba (kresba) zasahujúca do fotografických kompozícií (z časopisov) rekonštrukcia neúplného obrazu námet fotografie.
---	---

Podnety videa a filmu – 1 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ nakresliť prostredie pre vybrané scény z filmu,	filmový priestor – priestor v ktorom sa odohráva filmový príbeh filmová scénografia, kulisy scénografia

Elektronické média – 2 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe, ✓ nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu, 	<p>typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych fontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písma, obrázok z písmen – lettrismus, vlastné písmená; nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie</p>
	<p>veľkosti hrotu, paleta farieb, nástroj pečiatka <i>pozn. možno nadviazať – spojiť s témou predmetu informatika</i></p>

Podnety dizajnu a remesiel – 6 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
-------------------	-------------------

<ul style="list-style-type: none"> ✓ navrhnuť vlastný erb (alt. vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie, ✓ vytvoriť jednoduchú bábkú, 	<p>vybrané znaky a ich význam (erb, vlajka, logo ...)</p> <p>symboly na erboch, vlajkách, logách alternatívne: bábkarstvo, alt. tieňové divadlo bábky (prstové, marionety, jawajky ...) konštrukcia jednoduchej bábky charakter (výraz) postavy bábky.</p>
---	--

Podnety poznávania sveta – 3 VH

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> ✓ výtvarne vyjadriť vybraný proces zmeny látky v prírode. 	<p>prírodoveda – zmeny látok (mrznutie, topenie, tuhnutie, horenie,</p> <p>tečenie, vyparovanie, rast ...</p>

ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM

Prierezová téma	Ciele
Environmentálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ naučiť žiakov chápať potrebu ochrany životného prostredia vo svojom okolí – chrániť rastliny, zvieratá, ✓ vytvárať u detí kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode, ✓ význam vody pre človeka (upevnenie), ochrana prírody, separovanie odpadu, Zem po ktorej kráčam (Deň Zeme),
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ naučiť žiakov vnímať prírodu ako zdroj relaxu, krásy, inšpirácie,

Mediálna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ viesť žiakov pochopiť, ako médiá ovplyvňujú každodenný život, učiť ich uvedomovať si ich pozitívny vplyv, ako aj ich nebezpečenstvá, ✓ viesť žiakov k tomu aby si uvedomovali s ktorými médiami prichádzajú každodenne do kontaktu, ✓ hľadanie zdrojov informácií prostredníctvom PC, základy orientovania sa v kinematografii a vhodný výber filmov, zásady psychohygieny pri práci s PC,
Osobnostný sociálny rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju osobnosť – akceptovať seba samého, ✓ pomôcť žiakovi uvedomiť si svoju pozíciu v spoločenskej skupine, v triede, ✓ budovať sebadôveru, sebahodnotenie, ✓ hra bábkového divadla, prezentácia vlastného návrhu, prehĺbené sebaopoznávanie a osobnostná prezentácia, ✓ pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu, ✓ naučiť žiaka uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, ✓ rozvíjať schopnosť uplatňovať <i>prevenciu</i> sociálnopatologických javov (šikanovanie, agresivita),
Ochrana života a zdravia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ viesť žiakov k ochrane svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, ✓ utvrdzovať u detí základnú hygienu tela, ✓ viesť žiakov k pravidlám správnej životosprávy, ✓ viesť žiakov k pravidlám primeraného obliekania, ✓ oboznamovať žiakov so základnými poznatkami prvej pomoci, ✓ rozvíjať pozorovacie schopnosti v prírode – boj proti obezite,

Multikultúrna výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vychovávať žiakov, ktorí pochopia a akceptujú rôzne kultúry, zvyky a tradície, ✓ pestovať úctu ku kultúre a umeniu iných národov a možnosť sebaobohatenia prostredníctvom nich, ✓ podporovať znášanlivosť, toleranciu a spoluprácu medzi žiakmi,
Dopravná výchova	<ul style="list-style-type: none"> ✓ oboznamovať žiaka o doprave ako o riadenom systéme s vymedzenými pravidlami, ✓ viesť žiaka vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote ako chodec, alebo cyklista, ✓ sprostredkovať mu chápanie významu a úloh policajtov pre bezpečnú a plynulú premávku na cestách,
Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov, ✓ odev (kroje na dedine), ✓ výtvarné umenie,
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ formovať postoje k slušnému správaniu sa, ✓ chápať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáhajú rozvíjať interpersonálne vzťahy, empatiu, komunikačné zručnosti, ✓ dokázať vyznať lásku k mamke a ockovi, ✓ získať pozitívny postoj k funkčnej rodine a rodičovstvu, ✓ uvedomovať si význam kladných vzťahov medzi súrodencami, spolužiakmi, učiteľmi – empatiu,
Finančná gramotnosť	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vychovávať žiakov k hospodárnemu zaobchádzaniu s pomôckami, ✓ viesť žiakov k hodnotovej orientácii peňazí, ✓ dokázať vyrobeným darčekom potešiť, ✓ snažiť sa ušetriť peniaze,